

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
ของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี
ชื่อผู้เขียน : จักรวาล เหลือถัน
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง “ความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พอยท์ไบซีเรียล ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างจำนวน 275 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 36-50 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,200 บาท มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา
2. ในด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกินหนึ่งในสามมีพฤติกรรมการรับข่าวสารในระดับปานกลาง และในการจัดอันดับประเภทแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณหนึ่งในสามจะได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์
3. ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพในระดับสูง

(4)

4. ประชาชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพในระดับปานกลาง

5. ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพในระดับสูง

6. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ การได้รับข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ อายุ รายได้ ทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ ได้แก่

1. ควรจัดกิจกรรมหรือการอบรมให้ความรู้ ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพแก่ประชาชนตามกลุ่มอาชีพต่างๆ

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

3. ควรจัดให้มีรายการหรือบทความเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพในสื่อชนิดต่างๆ โดยเฉพาะโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุและวารสาร/นิตยสาร

4. ควรส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะความรู้มีผลทางบวกต่อตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

5. ควรจัดให้มีกิจกรรมหรือการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว มีความตระหนักเพิ่มขึ้น และมีพฤติกรรมที่ดีในการป้องกันและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

ABSTRACT

Title of Research paper : The Awareness of Importance of Environmental Problems
Effecting People's Health in Warinchumrab Municipal Area
of Ubonrachathani province

Author : Mr. Jakrawan Lualon

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The study on the awareness of importance of environmental problems effecting people's health in Warinchumrab municipal area of Ubonrachathani province aimed to 1) examine the level of awareness of importance of environmental problems effecting people's health; and 2) determine factors effecting the awareness of importance of environmental problems effecting people's health. The population in this study are the people in Warinchumrab municipal area of Ubonrachathani province where the total of 275 samples were selected by multi-stages sampling technique. This research used structure questionnaires as instruments for data collection. Analysis was made by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and Point-biserial correlation coefficient.

The result of this study are as follows:

1. Among 275 samples, most are females aged between 36 – 50 years with average income of 7,200 Baht per month, and with primary level of education.
2. Regarding their perception of information on environmental problems effecting health, it was found that more than one-third of the samples had moderate level of perception of information. The priority of information sources of environmental problems

(6)

effecting health showed that about one-third of the samples obtained such information through television programme.

3. The people had high level of knowledge about environmental problems.

4. The people had moderate level of awareness on the importance of environmental problems effecting health.

5. The people had high level of attitude towards environmental problems.

6. In determining of the relationship between various factors and the awareness of importance of environmental problems effecting health, it was found that educational level, occupation, perception of information and knowledge about environmental problems effecting health had relations with the awareness of importance of environmental problems effecting health. While age, income, attitude towards environmental problems effecting health were not related to the awareness of importance of environmental problems effecting health.

The researcher recommended that:

1. Related activities and training should be conducted to educate the people about environmental problems effecting health of the people in various occupational engagement.

2. Higher education including formal and informal education should be promoted and encouraged to the people.

3. Related articles and programme about environment should be available in a variety of media such as television, newspapers, radio, journals and magazines.

4. The people should be actively and continuously provided with adequate knowledge on environmental problems effecting health since it has positive effect upon the awareness of importance of environmental problems effecting people's health.

5. To promote and increase people's awareness as well as positive behavior in prevention and decrease of environmental problems, public campaigns and relevant activities should also be widely conducted as well.